

Fn § 14

Dnr FN 2023/94

Svar på revisorernas granskning av intern kontroll inom ekonomiskt bistånd

Familjenämndens beslut

Familjenämnden beslutar svara revisionen enligt förvaltningens förslag till yttrande i ärendebeskrivningen.

Ärendebeskrivning

KPMG har av Tomelilla kommuns revisorer fått i uppdrag att översiktligt granska den interna kontrollen avseende processen för ekonomiskt bistånd.

Syftet med granskningen har varit att bedöma om familjenämnden har säkerställt en ändamålsenlig styrning och en tillräcklig intern kontroll avseende processen för ekonomiskt bistånd.

Granskningen har genomförts under hösten 2023 genom att relevant dokumentation analyserats, bland annat internkontrollplan, handbok – felaktiga utbetalningar, kvalitetsberättelse, riktlinjer för ekonomiskt bistånd, process för löpande ansökning om försörjningsstöd, process för att utreda felaktiga utbetalningar och bidragsfusk samt årshjul för försörjningsstöd. Utifrån dokumentanalysen har fördjupade intervjuer med familjenämndens presidium samt berörda tjänstepersoner inom individ- och familjeomsorgen genomförts.

Revisionens samlade bedömning utifrån granskningens syfte är att familjenämnden delvis har säkerställt en ändamålsenlig styrning och en tillräcklig intern kontroll avseende processen för ekonomiskt bistånd.

Utifrån resultatet på granskningen rekommenderas familjenämnden att:

- Beakta oegentligheter i riskanalysarbetet samt att inkludera kontrollmoment kopplat till området i nämndens internkontrollplan.
- Utveckla egenkontrollerna till att omfatta kontroller av att handläggning sker enligt framtagna riktlinjer och rutiner.
- Se över formuleringar i styrdokument rörande rätt att fatta beslut om polisanmälan samt ansvar för att efterleva lagen om underrättelseskyldighet.
- Utveckla ett samarbete inom kommunen samt med relevanta externa myndigheter för att utbyta erfarenheter som kan bidra till att minska risken för oegentligheter och felaktiga utbetalningar, samt för att säkerställa att underrättelser lämnas enligt gällande lagstiftning.

§ 14 forts.

- Kontinuerligt utbilda medarbetare och chefer inom området i syfte att stärka kompetensen avseende arbete kring insatser för att förebygga felaktiga utbetalningar och intern kontroll.

Förvaltningen avger, genom socialchef Camilla Andersson, följande yttrande:

Familjenämnden tycker det är bra att revisorerna har granskat kommunens arbete med den interna kontrollen avseende processen för ekonomiskt bistånd.

Familjenämnden instämmer till viss del i slutsatserna i rapporten.

Förvaltningen konstaterar att revisorerna har gett familjenämnden följande rekommendationer i sin granskning och redovisar efter varje rekommendation vilka eventuella åtgärder som kommer att vidtas.

- *Beakta oegentligheter i riskanalysarbetet samt att inkludera kontrollmoment kopplat till området i nämndens internkontrollplan.*

Familjenämnden noterar att revisionen uppmanar till att inkludera oegentligheter gällande ekonomiskt bistånd i riskanalysen och inkludera kontrollmoment i internkontrollplan. Oegentligheter gällande ekonomiskt bistånd kan komma att ingå i riskanalysen men vill tydliggöra att nämnden utifrån en sammantagen väsentlighets- och riskvärdering beslutar om vilka uppföljningar man avser följa upp i sin interna kontroll. Utifrån att det är få ärenden per år där misstanke om bedrägeri förekommer så får risken ett lågt riskvärde. Då förekomsten av bedrägerier är låg så har det inte lagts till i riskanalysen för 2023 eller för 2024.

Rekommendationen tas i beaktande inför 2025.

- *Utveckla egenkontrollerna till att omfatta kontroller av att handläggning sker enligt framtagna riktlinjer och rutiner.*

Familjenämnden arbetar med ärendegenomgångar två gånger per år, då kontrolleras att handläggningen sker enligt riktlinjer och rutiner. Stickprov görs varje månad på e-ansökningar. Om antal ärende med misstanke om bedrägeri ökar så kommer verksamheten att se över egenkontrollerna. Familjenämnden gör bedömningen att nuvarande kontroll är tillräcklig utifrån verksamhetens behov då mer kontroller tar tid från det sociala arbetet med klienterna.

§ 14 forts.

- *Se över formuleringar i styrdokument rörande rätt att fatta beslut om polisanmälan samt ansvar för att efterleva lagen om underrättelseskyldighet.*

Familjenämnden ska senast 2024-06-30 ser över processen gällande felaktiga utbetalningar och göra vissa tillägg och förtydliganden.

- *Utveckla ett samarbete inom kommunen samt med relevanta externa myndigheter för att utbyta erfarenheter som kan bidra till att minska risken för oegentligheter och felaktiga utbetalningar, samt för att säkerställa att underrättelser lämnas enligt gällande lagstiftning.*

Familjenämnden gör bedömningen att den samverkan som finns etablerat fyller de behov som finns. Det är en storsamverkan en gång per kvartal där representanter från Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, kommun och Region träffas. I samverkan ges möjlighet att lyfta ärende som rör misstanke om bidragsbrott. Samverkan leder till en bättre kännedom om de myndighetspersoner som kan komma att behövas kontaktas om behov uppstår.

- *Kontinuerligt utbilda medarbetare och chefer inom området i syfte att stärka kompetensen avseende arbete kring insatser för att förebygga felaktiga utbildningar och intern kontroll.*

Familjenämnden gör bedömningen att det finns tillräcklig kompetens för närvarande och de resurser som är tilldelade verksamheten används effektivt på insatser som verksamheten anser sig ha ett behov av. Kompetensutveckling sker utifrån medarbetares individuella behov och tas då upp i den enskildes utvecklingsplan. Medarbetarna använder i första hand riktlinjerna när misstanke uppstår och utifrån det specifika ärendet inhämtas den kompetens som behövs för tillfället.

Ekonomiska konsekvenser

De planerade åtgärderna görs inom befintlig ram och är inte kostnadsdrivande.

Barnperspektivet

Barnperspektivet bedöms inte vara aktuellt i ärendet.

Miljöperspektivet

Miljöperspektivet bedöms inte vara aktuellt i ärendet.

§ 14 forts.

Uppföljning

Familjenämnden följer inte upp yttranden till revisorerna. Däremot brukar revisorerna följa upp sina granskningar efter något år.

Familjenämndens arbetsutskotts förslag till familjenämnden

Familjenämnden beslutar svara revisionen enligt förvaltningens förslag till yttrande i ärendebeskrivningen.

Beslutsunderlag

Fnau § 10/2024 Svar på revisorernas granskning av intern kontroll inom ekonomiskt bistånd, handlingsid: Fn 2024.203.

Rev § 60/2023 Granskning av arbetet mot välfärdsbedrägerier inom försörjningsstöd, handlingsid: Fn 2023.3123.

Missiv_granskning av intern kontroll inom ekonomiskt bistånd, signerat, handlingsid: Fn 2023.3105.

Rapport IK ekonomiskt bistånd Tomelilla, signerat, handlingsid: Fn 2023.3106.

Tidigare behandling

Rev § 60/2023:

Revisorerna beslutar godkänna granskningsrapport från KPMG AB och översänder granskningsrapporten samt missivskrivelse till familjenämnden för yttrande senast 10 februari 2024.

Fnau § 10/2024:

Familjenämnden beslutar svara revisionen enligt förvaltningens förslag till yttrande i ärendebeskrivningen.

Beslutet skickas till:

Revisorerna

Socialchef Camilla Andersson